

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 223 /2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

281/2019. (X. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2019. június 15-én elektronikus úton előterjesztett panaszát a 2019. október 29-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

átteszi

az intézkedést fogantató szerv – M. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2019. június 15-én elektronikus terjesztett elő panaszt a vele szemben fogantatóított 2019. április 6-án fogantatóított rendőri intézkedéssel, és a bejelentései nyomán elmulasztott rendőri intézkedésekkel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos 2019. június 15-én és június 16-án előterjesztett beadványaiban az alábbiak szerint – a Testület által vizsgálható panaszelemek szempontjából releváns körülményekre szorítkozva – összefoglalt eseményekről számolt be.

A panaszos lánya J. T. (továbbiakban: a lány) 18 éves, Rett-szindrómás, autista és nem tud beszélni. Kommunikációs, fejlesztő és fizioterápiára van szüksége.

A lány gondnoka az édesanyja (továbbiakban: az anya), akit anélkül választottak, hogy a panaszos részt vehetett volna az eljárásban, és bizonyíthatta volna az anya bűntetteit. Az anya egy elítélt bűnöző, kétéves börtönbüntetéssel, azért, mert megpróbálta megölni a lányát, továbbá egy

^{1 1 1} Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

másik börtönbüntetéssel gyermekbántalmazásért. Öngyilkosságot is megkísérelt már. A panaszos szerint az anyának mentális problémái vannak, és nem alkalmas ellátni a lány gondnokságát. A lányt az anya egy olyan intézetben helyezte el, ahol nem részesül terápiában és oktatásban, tulajdonképpen elmeógyógyintézet, melynek lakói között férfiak és idősek is vannak, akik közül többen nagyon agresszívak. Ez az intézet a panaszos véleménye szerint olyan, mint egy börtön, és az anya a saját érdekeit és kényelmét helyezte lőtérbe, mikor kiválasztotta a lány számára. A lány több alkalommal megsérült az intézetben. A lány hátán a panasz benyújtását megelőzően mély karmolás nyomokat fedezett fel a panaszos, és két héttel később egy vágás volt a szemhéján.

A panaszos e-mailt írt az intézet vezetőjének, és magyarázatot kért, amelyet nem kapott meg.

A panaszos e-mailben bejelentést tett a M. Rendőrkapitányságon, továbbá kérte az ügy kivizsgálását. Erre sem kapott választ. A bejelentés után 1 héttel megtorlasképp megtiltották neki a lány látogatását és a lány bántalmazásával vádolták. A rendőrség nem nyomozott a lány sérüléseinek ügyében, az intézet pedig nem adott magyarázatot a sérülésekre. A panaszos véleménye szerint a sérülések jellege támadásra, visszaélésre, bántalmazásra, lehetséges nemi erőszakra utalhat.

A panaszos kérése az volt, hogy a rendőrség egy általa megjelölt időpontban látogasson el az intézménybe, és a panaszos előadásának meghallgatásával próbálják meg együtt rekonstruálni a történeteket, hogy bizonyíthassa ártatlanságát.

A panaszos ezt követően olyan sérelmeket jelöl meg és olyan intézkedéseket kér, amelyek nem tartoznak a Testület hatáskörébe (jogi képviselőt a lánya és saját részére, az anya és az egyéb felelősök megbüntetésére, a Gyámhivatallal kapcsolatos panaszok). A Testület tanácsadója a hatáskör hiányáról a megjelölt kérdésekkel kapcsolatban tájékoztatta a panaszost.

2) A panaszos 2019. június 16-án továbbította a Testületnek egy további beadványt, melyet a K. Törvényszéknek címzett, melyből kiderül, hogy a látogatását az intézményben 2019. április 6-án akadályozták meg. A rendőrség segítségét kérte, akik nem tettek semmit az ügy érdekében, megkérték, hogy távozzon, anélkül, hogy bemutatnak volna bármilyen dokumentumot, amely a panaszos büntetését bizonyította volna.

Ebből a beadványból kiderül továbbá, hogy a panaszos úgy gondolja, hogy az ügyében eljáró hatóságok „összejátsszanak”, mind ismerik és támogatják egymást, ebbe beleérti a rendőrséget és a bíróságot is.

A beadvány további ismertetésétől a Testület eltekint, mivel a Testület által vizsgálható panaszok szempontjából releváns, kiegészítő információt nem tartalmaz.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) B. M. r. őrnagy 2019. július 22-ei átiratában az alábbiakat rögzítette a panasz előzményeivel kapcsolatban.

A panaszos * állampolgár, S. É.-val 1995-ben kötöttek házasságot, melyből két gyermekük született. A második gyermek egészségesen született, J. T. azonban Rett-szindrómás, önálló életvitelre és akaratnyilvánításra képtelen, állandó gondozásra és ellátásra szorul. Értelmi szintje egy 2-3 éves gyermek szintjén van.

A szülők 2006. óta külön élnek, 2010-ben elváltak. Az akkor még kiskorú gyermekek kizárólagos szülői felügyeleti jogát a bíróság az anyára ruházta. A lány 18 éves koráig a * Otthonban került elhelyezésre, majd 18. életévének betöltését követően a * Értelmi Fogyatékosok Otthonába került, ahol jelenleg is ápolják.

2017. augusztus 2-án a * Járási Hivatal a lány részére ideiglenes gondnokul az anyát rendelte ki, melyet 2018. június 21-én véglegesített.

A panaszos 2019. március 24-én e-mailben angol és magyar nyelven tett bejelentést a M. Rendőrkapitányságon (továbbiakban: rendőrkapitányság), valamint a BRFK * kerületi Rendőrkapitányságon, hogy ismeretlen személyek az otthonban bántalmazták, tapogatták és nézegették értelmi fogyatékos lányát. A rendőrkapitányság 2019. március 25-én nyomozást rendelt el * bü. számon a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 164.§ (2) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sértés büntetnének gyanúja miatt.

Az anya feljelentést tett a rendőrkapitányságon, mivel az otthon ápolói közölték vele, hogy a panaszos 2019. március 30-ai látogatása alkalmával nem csak masszírozta a lány lábát, hanem a nadrágban lévő lány combjának belső felét, majd a nemi szervét simogatatta, amikor az egyik ápoló benyitott a szobába. Mindezek alapján a Btk. 205.§ (3) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő emberi méltóságot sértő szemérem sértés vétségének gyanúja miatt 2019. április 4-én nyomozást rendeltek el ismeretlen tettes ellen *. bü. számon.

A panaszos bejelentést tett az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala felé, miszerint tudomása van arról, hogy értelmi fogyatékos lányát az otthonban a férfiak tapogatták, nézegették, valamint egy férfi kilógó nemi szervével maszturbált, miközben a lányát nézte. A beadvány alapján *. bü. számon nyomozást rendeltek el a Btk. 205.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő szemérem sértés vétség gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen, mely ügyet egyesítették a *. számú ügygel.

2019. április 10-én az anya személyesen megjelent a rendőrkapitányságon, és kérte a panaszos ellen a közös gyermekük J. T. tekintetében az ideiglenes távollattás elrendelését. Az anya előadta, hogy az otthon ápolóinak beszámolója szerint a panaszos szombatonként rendszeresen látogatja a lányt. A látogatások alkalmával rendszeresen túleteti a lányt, akinek emiatt puffadással, hasmenéssel járó tünetei vannak, de ezen cselekmény ellen tiltakozni, ellenkezni nem tud. A panaszos az ápolók beszámolója szerint rendszeresen meg szokta masszírozni a lányt, ennek során több alkalommal rá szokott ülni a lány hátára és „rugózik”. 2019. március 30-ai látogatása alkalmával nem csak masszírozta a lány lábát, hanem a nadrágban lévő lány combjának belső felét, majd nemi szervét is simogatta. Az anya ezért kérte az ideiglenes megelőző távollattás elrendelését.

A távollattás során F. G. r. főörzsőrmester és B. A. r. főörzsőrmester intézkedett, az ideiglenes megelőző távollattást D. Á. r. százados készítette * ált. számon, melyben 72 óra időtartamra elrendelték a panaszos ideiglenes megelőző távollattását a lányától, és az otthontól, ahol életvitelszerűen tartózkodik. A M. Járásbíróság * számú végzésében 2019. április 12-én elrendelte a panaszos megelőző távollattását 60 nap időtartamra.

2019. június 22-én tanúként került kihallgatásra a panaszos *. bü. számú ügyben, majd a másik, *. bü. számú ügyből kifolyólag lefoglalás, motozás került vele szemben végrehajtásra. A kényszerintézkedés a panaszos mobiltelefonjának lefoglalására irányult.

A rendőrség a Testület által feltett konkrét kérdéseket az alábbiak szerint válaszolta meg.

A panaszos 2019. március 24-én elektronikus úton angol és magyar nyelven tett bejelentést, mely szerint ismeretlen személyek az otthonban tapogatták, nézegették, bántalmazták az értelmi fogyatékos lányát, valamint egy férfi a kilógó nemi szervével maszturbált, miközben a lányt nézte.

A panaszos az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában tett írásbeli beadványában úgy nyilatkozott, hogy az intézetben, egyik látogatása során a lányát szépségkirálynőnek öltöztetve találta, melyből arra következtetett, hogy az öltöztetés során férfiak tapogathatták. Azt is látta, mikor egy férfi szájon csókolta.

A bejelentést követően 2019. március 25-én nyomozást rendeltek el *. bü. számon a Btk. 164. § (2) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sértés büntetének gyanúja miatt.

A panaszos újabb bejelentése alapján * bü. számon nyomozást rendeltek el a Btk. 205.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő szemérem sértés vétség gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen, mely ügyet egyesítették a *. számú ügygel.

Az ügyben beszerezték a lány orvosi dokumentációját. A lány betegsége folytán önálló életvitelre nem képes, állandó pelenkázásra szorul, és magától étkezni sem tud.

A rendőrség kihallgatta a lány kijelölt gyámját, az édesanyját, aki elmondta, hogy tudomása szerint a lánya hátát 2018. őszén az intézetben R. K. súlyosan értelmi fogyatékos személy karmolta meg, aki 2018. decemberében elhalálozott. Ellene az anyja a cselekmény elkövetése után nem élt magánindítvánnyal. Ezen kívül elmondta azt is, hogy 2019. februárban tájékoztatta az intézet vezetője arról, hogy lánya éjszaka, álmában beütötte a bal szemöldökét az ágya melletti falra szerelt, fából készült falvédőbe, amitől a szemöldöke kb. 1 centiméter hosszan felrepedt, melyet kórházban leragasztottak. A gyám emiatt nem okolta a lánya ápolóit, eljárást nem kívánt indítani.

A rendőrség kihallgatta az otthonban dolgozó szociális ápolókat és gondozókat. Az ápolók vallomása szerint minden tavasszal farsangot szerveznek a lakóknak az intézeti tartózkodásuk színesebbé tétele érdekében, melyet a házirendjük is tartalmaz, és a hozzátartozók is tudnak róla. A beszélni tudó lakókat a kérésüknek megfelelő jelmezbe öltöztetik, a beszédképtelenekre pedig karakterüknek megfelelő jelmezt adnak, ha nem tiltakoznak. Ezért volt a lány királylánynak öltöztetve. Az öltöztetést a női ápolók végezték, a lányt férfiak nem tapogathatták.

Az ápolók szerint az osztályon elhelyezett súlyos Down-szindrómás Sz. T. ápolt szokta a nadrágján keresztül megvakarni nemi szervét. Elmondásuk szerint azt a nemi vágyának kielégítése céljából soha nem vette elő és önkielégítést sem végzett, így a panaszos félreérthette az ápolt mozdulatait.

A panaszosról az intézetben dolgozók elmondták, hogy tudomásuk szerint a lány korábbi ápolási intézetét is rendszeresen feljelentette. Részükre az intézet igazgatója azt az instrukciót adta, hogy készítsenek jegyzőkönyvet az olyan látogatásokról, amikor a panaszos furcsán viselkedik.

A feljelentő tanúkihallgatása érdekében a rendőrkapitányság megkeresést küldött a BRFK * kerületi Rendőrkapitányságnak, mivel a panaszos levelezési címként, továbbá az egyik igazoltatásakor is * kerületi címet adott meg, azonban a kapitányságról érkezett válasz szerint a panaszos nem volt megtalálható.

A rendőrkapitányság 2019. április 30-án a * kerületi Rendőrkapitányságnak küldött megkeresést a panaszos állandó lakcímére, tanúkihallgatása foganatosítása céljából, de a válaszuk szerint a lakóépületben végzett adatgyűjtés szerint ott ilyen nevű személy nem tartózkodik.

Az intézet és a panaszos közti kommunikáció hiányos. Az intézetben senki nem beszél angolul, a több, mint 20 éve Magyarországon lakó panaszos pedig nem beszél magyarul. Az intézet a maga részéről a felelősséget azzal letudta, hogy a panaszos gyámját minden esetben értesítették, de egyetlen szombati látogatásra sem hívtak tolmácsot, hogy a panaszosnak megfelelően elmagyarázzák a lányával történt eseményeket.

2019. április 3-án az otthon értesítette az anyát, hogy a március 30-ai látogatás során a panaszos nem csak masszírozta a lány lábát, hanem a nadrágban lévő lány combjának belső felét, majd nemi szervét simogatta, amikor az ápoló benyitott a szobába.

2019. április 10-én az anya, mint gyám, kérte a panaszos fenti cselekménye miatt az ideiglenes megelőző távoltartást, mely a rendőrkapitányság által 72 órára, a járásbíróság által a megelőző távoltartás 60 napra elrendelésre került. Ennek hatálya alatt a panaszos nem látogathatta a lányát.

2019. április 6-án 11 órakor az ügyeletvezető utasítására megjelentek a kapitányság járőrei az intézetben, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy egy külföldi személy a tiltás ellenére meg akarja látogatni a lányát az otthonban. A járőrök a helyszínen meghallgatták az intézmény vezetőjét, aki tájékoztatta őket, hogy az egyik kezeltjüket, a panaszos lányát, jelenleg nem látogathatja az édesapja, mivel büntetőeljárás zajlik a szülők között, és fennáll a lehetősége, hogy az édesapa hátrányosan befolyásolja az ügy kimenetelét azzal, hogy meglátogatja a lányát. A panaszosnak próbálták elmagyarázni, hogy nem látogathatja meg a lányát, azonban nem beszélnek angolul, ezért nem jutottak közös nevezőre.

Ezt követően a járőrök intézkedés alá vonták a panaszost, majd az adatainak megállapítása után a 112-es segélyhívó számon, angol tolmács segítségével kommunikáltak vele. A panaszos elmondta, hogy meg szeretné látogatni a lányát, azonban az intézet dolgozói ezt nem engedik, és nem érti miért. A tolmács segítségével tájékoztatták, hogy miért nem látogathatja meg a lányát, melyet megértett és tudomásul vett, majd távozott a helyszínről.

A büntetőeljárás alapelvei megkövetelik, hogy az eljárás során a részrehajlásnak, illetve az elfogultságnak még a látszatát is elkerüljék az eljáró hatóságok, és a nyomozást alakilag és tartalmilag is pártatlanul hajtsák végre, ezért amennyiben ennek látszata is felmerül, a rendőrkapitányság a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 38.§ (1) bekezdés d) pontja alapján kéri, hogy az eljárás lefolytatásából a kapitányságot zárják ki. Mivel az eljárás során a rendőrség nem tapasztalt részrehajlást, nem éltek ezzel a lehetőséggel.

A rendőrkapitányság és az intézet között mindössze munkakapcsolat van, csakúgy, mint a rendőrkapitányság illetékességi területén található egyéb hatóságokkal. Intézkedés során mindkét fél véleményét figyelembe véve intézkednek, sem negatív, sem pozitív megkülönböztetés nem volt a hatóság részéről egyik fél irányába sem.

III.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében

biztosított egyenlő bánásmód követelményét, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség mennyiben tett eleget intézkedési kötelezettségének.

a) A panaszos állítása szerint több bejelentést tett a rendőrségen az intézetben történt események miatt, azonban a rendőrség nem tett semmit, nem intézkedett, nem nyomozott az ügyben.

A rendőrségi tájékoztatás szerint a panaszos 2019. március 24-én elektronikus úton angol és magyar nyelven tett bejelentést, mely szerint ismeretlen személyek az otthonban tapogatták, nézegették, bántalmazták az értelmi fogyatékos lányát, valamint egy férfi a kilógó nemi szervével maszturbált, miközben a lányt nézte.

A panaszos az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában tett írásbeli beadványában úgy nyilatkozott, hogy az intézetben, egyik látogatása során a lányát szépségkirálynőnek öltöztetve találta, melyből arra következtetett, hogy az öltöztetés során férfiak tapogathatták. Azt is látta, mikor egy férfi szájon csókolta.

A bejelentést követően 2019. március 25-én nyomozást rendeltek el *. bü. számon a Btk. 164. § (2) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sértés büntetének gyanúja miatt.

A panaszos újabb bejelentése alapján *. bü. számon nyomozást rendeltek el a Btk. 205.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő szemérem sértés vétség gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen, mely ügyet egyesítették a *. számú üggyel.

A panaszos által tett bejelentések az alábbi tényállásokra vonatkozó gyanút vetették fel.

A Btk. 164. § (1) bekezdése szerint aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (4) bekezdés b) pontja szerint a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértést védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére követik el.

A 205.§ (1) bekezdése szerint, aki magát nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából más előtt szemérem sértő módon mutogatja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 4) pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A rendőrség nyomozóhatóságként végzett intézkedései nem tartoznak a Testület által vizsgálható cselekmények közé, melyről a Testület a panaszost több alkalommal tájékoztatta. Erre tekintettel a Testület pusztán azt vonhatta vizsgálata körébe, hogy a rendőrség a panaszos által tett bejelentés nyomán intézkedett-e a megfelelő eljárás megindításáról. A rendőrségi dokumentációból kiderül, hogy a rendőrkapitányság a panaszosi bejelentések nyomán azonnal elrendelte a nyomozást, és foganatosított nyomozati cselekményeket.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a panaszos bejelentései nyomán a rendőrség teljesítette az intézkedési kötelezettségét, nem történt részükről mulasztás, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A panaszos állítása szerint, amikor az intézet dolgozói nem engedték, hogy lányát meglátogassa, a rendőrség segítségét kérte, azonban ők nem tettek semmit.

A rendőrségi tájékoztatás szerint 2019. április 3-án az otthon értesítette az anyát, hogy a március 30-ai látogatás során a panaszos nem csak masszírozta a lány lábát, hanem a nadrágban lévő lány combjának belső felét, majd nemi szervét simogatta, amikor az ápoló benyitott a szobába.

2019. április 10-én az anya, mint gyám, kérte a panaszos fenti cselekménye miatt az ideiglenes megelőző távollattartást, mely a rendőrkapitányság által 72 órára, a járásbíróság által a megelőző távollattartás 60 napra elrendelésre került. Ennek hatálya alatt a panaszos nem látogathatta a lányát.

2019. április 6-án 11 órakor az ügyeletvezető utasítására megjelentek a kapitányság járőrei az intézetben, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy egy külföldi személy a tiltás ellenére meg akarja látogatni a lányát az otthonban. A járőrök a helyszínen meghallgatták az intézmény vezetőjét, aki tájékoztatta őket, hogy az egyik kezeltjüket, a panaszos lányát, jelenleg nem látogathatja az édesapja, mivel büntetőeljárás zajlik a szülők között, és fennáll a lehetősége, hogy az édesapa hátrányosan befolyásolja az ügy kimenetelét azzal, hogy meglátogatja a lányát. A panaszosnak próbálták elmagyarázni, hogy nem látogathatja meg a lányát, azonban nem beszélnek angolul, ezért nem jutottak közös nevezőre.

Ezt követően a járőrök intézkedés alá vonták a panaszost, majd az adatainak megállapítása után a 112-es segélyhívó számon, angol tolmács segítségével kommunikáltak vele. A panaszos elmondta, hogy meg szeretné látogatni a lányát, azonban az intézet dolgozói ezt nem engedik, és nem érti miért. A tolmács segítségével tájékoztatták, hogy miért nem látogathatja meg a lányát, melyet megértett és tudomásul vett, majd távozott a helyszínről.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A rendőrségi dokumentáció alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendőrök a helyszínen megjelentek, a tényállást tisztázták. Ennek során kiderült, hogy a panaszossal szemben a járásbíró megelőző távoltartást rendelt el 60 napra, melynek értelmében a panaszos nem volt jogosult a lányát az intézetben meglátogatni. Az ehhez hasonló esetekben a rendőrség intézkedése a bírósági döntés által kötött. Nem áll módjában tehát az intézkedőknek, hogy a bíróság által elrendelt távoltartás ellenére biztosítsák a panaszosnak a lánya meglátogatását.

Mindezekre tekintettel az intézkedő rendőrök 2019. április 6-án az intézkedési kötelezettségüknek megfelelő mértékben és módon tettek eleget, nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ezáltal.

2) A panaszos beadványaiban utal arra, hogy véleménye szerint a az intézet, a rendőrség és a bíróság „összejár” az ügyben, mivel a település jellegéből adódóan mind ismerik egymást.

A rendőrségi átirat rögzítette, hogy a büntetőeljárás alapelvei megkövetelik, hogy az eljárás során a részrehajlásnak, illetve az elfogultságnak még a látszatát is elkerüljék az eljáró hatóságok, és a nyomozást alakilag és tartalmilag is pártatlanul hajtsák végre, ezért amennyiben ennek látszata is felmerül, a rendőrkapitányság a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 38.§ (1) bekezdés d) pontja alapján kéri, hogy az eljárás lefolytatásából a kapitányságot zárják ki. Mivel az eljárás során a rendőrség nem tapasztalt részrehajlást, nem éltek ezzel a lehetőséggel.

A rendőrkapitányság és az intézet között mindössze munkakapcsolat van, csakúgy, mint a rendőrkapitányság illetékességi területén található egyéb hatóságokkal. Intézkedés során mindkét fél véleményét figyelembe véve intézkednek, sem negatív, sem pozitív megkülönböztetés nem volt a hatóság részéről egyik fél irányába sem.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni tilos, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a jelen panasz tárgyává tett intézkedés célja és jogalapja megállapíthatóan megfelelt a jogszabályi rendelkezéseknek, olyan körülmény, adat, vagy tény nem merült fel, amelyből részrehajló intézkedésre lehetett volna következtetni.

Mindezekre tekintettel az egyenlő bánásmód követelménye és a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült a rendőrség cselekményei által, mivel nem került sor vele szemben részrehajló intézkedés foganatosítására.

IV.

A Testület megállapította, hogy a panaszos bejelentései nyomán a rendőrség teljesítette az intézkedési kötelezettségét, nem történt részükről mulasztás, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Mindezekre tekintettel az intézkedő rendőrök 2019. április 6-án az intézkedési kötelezettségüknek megfelelő mértékben és módon tettek eleget, nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga ezáltal. Az egyenlő bánásmód követelménye és a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült a rendőrség cselekményei által, mivel nem került sor vele szemben részrehajló intézkedés foganatosítására.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. október 29.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag